

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

V celja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Monarhija ali republika

KRALJ IZJAVIL, DA BO UPOŠTEV AL VOLJO NARODA. — ODLOČITEV PREPUŠČENA USTAVOTVORNI SKUPŠČINI.

MADRID, 14. aprila. Izid nedeljskih občinskih volitev na Španskem je presenetil celo voditelje republikanskega gibanja. Računali so pač, da se bodo njihove vrste znatno ojačile, vendar pa niti od daleč niso pričakovali, da bodo monarhisti doživeli tak poraz. Republikanci skušajo sedaj svojo nepričakovano popolno zmago seveda temeljito izkoristiti. Povsod prireajo manifestacije, ki se v večjih mestih razvijajo obenem v spopade s policijo. V Madridu je prišlo včeraj popoldne do demonstracij, ki so trajale vso noč. Množica je skušala prodreti skozi policijski kordon, da bi dospela do kraljeve palače. Ko policija že ni mogla več vzdržati vedno močnejšega pritiska, je pričela na demonstrante streljati, pri čemer je bilo nekaj ljudi ubitih, mnogo pa ranjenih.

Uradni izid volitev bo objavljen šele v četrtek. Število glasov je v razmerju 2 : 1 na korist republikancev.

Uradna agentura »Fabra« objavlja sporočilo, da se je kralj odločil, da bo upošteval izid nedeljskih občinskih volitev. Glasove, ki so jih dobili republikanci, smatra dinastija kot glasove proti njej. Vest pa nalaga kralju, da upošteva voljo naroda. Radi tega se ne bo zopet uvedla nameravana diktatura. Nova vlada bo sklicala ustavotvor-

no skupno skupščino, ki naj reši problem: monarhija ali republika.

PARIZ, 14. aprila. »Journal« poroča iz Madrida, da je španski ministrski predsednik admiral Aznar, kljub skrajni rezerviranosti uradnih krogov predložil kralju demisijsko celokupnega kabineta, ki je bila tudi sprejeta. Kralj je poveril sestavo novega kabineta Santiagu Albi, voditelju konstitucionalistov, zmerne skupine republikancev, ki se še vedno mudi kot emigrant v Parizu. Prva naloga novega kabineta bo čim prejšnje sklicanje ustavotvorne narodne skupščine, da se reši vprašanje ohranitve monarhistične vladne oblike ali pa proglatitve republike na Španskem. Kakor poroča »Journal«, se je baje kralj izrazil, da bo sklep ustavotvorne skupščine brezpogojno upošteval.

Izid nedeljskih volitev na Španskem je imel svoj vpliv tudi na borzo. Tečaj pesete je namreč padel od 283 na 264,75.

Republikanci so razposlali po vsej državi proglas na narod, v katerem proslavljajo volilno zmago in pozivajo prebivalstvo, da naj se krepko strne krog svojih voditeljev, da se čimprej uresniči želja španskega naroda — uvedba republike na Španskem.

Anketa za izgradnjo luke Martinščice

BEOGRAD, 14. aprila. Za jutri 15. t. m. je sklical minister za promet Laza Radičević na ponovno željo gospodarskih krogov anketo v Sušaku, kjer se bo razpravljalo o vprašanju izgradnje luke Martinščice v zvezi s sistematsko eksploatacijo pristanišnega kompleksa na hrvatskem Primorju. Anketi bodo prisostvovali predstavniki ministrstva financ, prometa, trgovine in industrije ter zunanjih zadev ter predstavniki zbornic za TOI iz Zagreba in Ljubljane. Predsedoval bo inž. Senjanović, pomočnik ministrstva za promet.

Nova upravna razdelitev Poljske

VARŠAVA, 14. aprila. Pripravlja se nova upravna razdelitev države na podlagi reformirane ustave. »Ilustro-

wany Kurjer Codzienny« objavlja te dni načrt prof. dr. inž. Jana Krauzeja o novi razdelitvi in upravni izgradnji. Ta načrt predvideva 5 vojvodstev. List hvali ta načrt, ker bi v vsakem vojvodstvu bila zagotovljena poljska večina. Sedeži vojvodstev bi bila mesta Varšava, Poznanj, Krakov, Lavov in Vilna.

Monstre-proces proti trem odvetnikom

DUNAJ, 14. aprila. Tu je pričel včeraj ogromen proces proti trem odvetnikom in v zvezi z njimi še proti 6 drugim obtožencem radi cele vrste zločinov najrazličnejših vrst, prevar, krivih priseg, klevet itd. Predvidevajo, da bo razprava trajala štiri tedne. Obtožnica obsega tri samostojne tožbe, ki so spisane na 170 straneh. Vsi pravni in kriminalistični krogi z velikim interesom sledijo poteku razprave.

na zelo slabih nogah. Politična stran zavede po vznju težke skrbi. V Angliji se smatra akcija Berlina in Dunaja za najresnejši korak, ki je bil po vojni storjen, da se vrže Evropa v predvojno dobo sovražnih skupin, Angleško javno mnenje se je obrnilo odločno proti Nemčiji, ker smatra njen postopek za preziranje Društva narodov. To tem bolj, ker je prišel ta korak Nemčije po obstrukciji nemških delegatov v pripravljani komisiji Društva narodov za razorožitveno konferenco. Zato je — končuje Wickham Steed — predlog nemško-avstrijske carinske unije izzval nezaupanje, ki bi ga nemška vlada, ako je količkaj pametna, ne smela prezreti.

Izgon 100.000 tujcev iz Amerike

NEWYORK, 14. aprila. Minister za delo je izdal odredbo, po kateri bo izgnanih iz Zedinjenih držav okrog 100 tisoč inozemcev, ki so prišli v državo nezakonitim potom. Na ta način se misli vsaj nekoliko omiliti vedno bolj naraščajoča brezposelnost. Prizadetih 100 tisoč pa predstavlja le eno četrtno inozemcev, ki so se nezakonitim potom vtihotapili v državo.

Štirikratni umor v verski blaznosti

ŽENEVA, 14. aprila. Včeraj ponoči se je pripetil v Teufenbachu ob Curiškem jezeru strahovit zločin. 35letni knjigovodja Barth, ki je bil zaposlen v neki tvornici pohištva, je očitno v napadu verske blaznosti umoril najprej svoja štiri in šest let stara sinova, nato pa še dve nečakinji, ki sta bili slučajno pri njem na obisku. V odsotnosti svoje žene je spravil otroke v posteli, nato pa jih po vrsti ustrelil. Vsi štiri otroci so bili takoj mrtvi. Barth pripada neki verski sekti, ki oznanja, da je na svetu preveč ljudi

NOVI PARNIK »PRESTOLONASLEDNIK PETER«.

SPLIT, 14. aprila. Jutri dospe semkaj in bo prevzel redno plovitbo na progi Sušak—Šibenik—Split — Kotor novi parnik Jadranske plovnice »Prestolonaslednik Peter«, ki je nedavno krenil iz angleške luke New Castle.

NAŠA LETINA IN IZVOZ JABOLK.

BEOGRAD, 14. aprila. Glasom zadnje statistike o letini jabolk l. 1930. je znašal pridelek jabolk v državi 1450 vagonov. To je bil dosedaj največji pridelek jabolk tekom zadnjih let od leta 1925. naprej. (Leta 1925. pridelek 800, izvoz 300 vagonov, leta 1926. 1200 in 1153, leta 1927. 900 in 837, leta 1928. 396 in 221, leta 1929. 1052 in 990.)

Slabost na ulici.

Včeraj zvečer krog 19.30 je na Aleksandrovi cesti pred Wesiakovo trgovino postalo slabo viš. stavbnemu svetniku v p. Ivanu Bäumelu, ki je začel tudi bljuvati kri. Z rešilnim avtom so ga odpremili v stanovanje.

Okradena natakara.

Natakari Pavlini Murko v kavarni »Plzenski dvor« v Tattenbachovi ulici je danes zjutraj med 2. in pol 3. uro nekdo izmaknil iz žepa predpasnika usnjato listnico s 310 Din gotovine. Ker lastnik kavarne ni dovolil prijave policiji in preiskave gostov, se storila ni moglo ugotoviti.

Radi navijanja avtotarife je bil včeraj prijavljen policiji Fr. P. —

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Angleži in carinska unija

Mnogi so bili mnenja, da bodo Angleži v nasprotju s Francozi, ki so odločno nastopili proti nemško-avstrijski carinski uniji, ostali v vprašanju nevtralni. Zlasti so to domnevali nekateri, ko je angleška vlada povabila delegate Nemčije v Chiquers na Angleškem. In vendar je angleški zunanji minister Henderson že v angleški spodnji zbornici dne 30. marca odločno povdaruil, da način postopanja Nemcev in Avstrijcev ni bil tak, da bi mogel vzbujati zaupanje, in da bi nasprotno v ponovnem slučaju in pod drugimi okolnostmi enak postopek mogel izzvati ostrejšo besedo.

Znani angleški publicist Wickham Steed v Londonu je nedavno napisal članek, v katerem precizira stališče Angležev napram nemško-avstrijski carinski uniji. Takoj uvodoma pravi, da je mogoče britansko mnenje o tej carinski uniji kratko obeležiti z besedami: »Hvala Bogu, da imamo Društvo narodov!« Pravi dalje, da je Henderson pač v angleški zbornici govoril zelo umerjeno, vendar pa to še ni dokaz, da bi bil napram nemško-avstrijski akciji ravnodušen. Toda Anglež se ne razburja, ker se zaveda, da razburjen človek ne more ne svojih in ne tujih zadev premišljeno in trezno presojati. Zato Angleži tudi trezno presojajo razburjenje Francozov, ki so od narave bolj impulzivni.

Toda gotovo je, nadaljuje Wickham Steed, da je Henderson odločno obsodil postopanje Nemcev in Avstrijcev in njihovo tajno diplomacijo. Ogromna večina Angležev se strinja s Hendersonom v tej obsodbi, tudi tisti, ki niti pojma nimajo o vsebini nemško-avstrijske carinske unije. Vsi sovražijo nemško metodo »metanja kamenja v ribnik«, in zlasti jih je še zbudilo, ko so se Nemci branili, da bi predložili zadevo Društvu narodov. Ako Nemčija nima ničesar skrivati — tako pravi vsakdo v Angliji, — se ji tudi ni treba bati Društva narodov. Ako so njeni cilji v resnici ti, ki jih navaja, se dajo realizirati tudi s soglasjem ostale Evrope. Grožnje Berlina, da bo Nemčija izstopila iz društva narodov, če ne bo sprejeto njeno stališče, je v Angliji le še potrdilo sum, da ima nemška vlada slabo vest.

Pri tem treba še uvaževati, da smatrajo Angleži i Društvo narodov i haško razsodišče kot nekakšna specijalna in poloficijelna sodišča in da je v Angliji ena najhujših pregreh preziranje sodišča. Ako je torej Henderson zahteval predložitev nemškoavstrijske carinske unije Društvu narodov, je vsem Angležem bilo takoj jasno, da v stvari ne sme biti nobenih posebnih razprav izven Društva narodov. V teh psiholoških okolnostih je naravno tudi izjava češkoslovaškega ministra dr. Beneša v praškem parlamentu, ki je istotako zahteval rešitev zadeve pred Društvom narodov, izzvala ugoden mis. Vsa angleška javnost je imela ob-

čutek, da sta Beneš in Češkoslovaška v pravici, Nemčija pa v krivici. Ravno tako odločno pa je angleška javnost odklonila zahtevo radikalno-desničarskih francoskih listov, naj bi se proti nemško-avstrijski akciji še pred sestankom Društva narodov izvršila ostra protiakcija. Za drastične mere je po prepričanju angleške javnosti še vedno čas, ako bi sklepi Društva narodov in vsi drugi prijateljski nasveti ne zadoščali.

Z gospodarskih vidikov pa je angleško javno mnenje že v principu za znižanje carinskih barijer in svobodnejšo trgovino. Dvomi pa, da je nemško-avstrijski pakt sposoben to vprašanje zadovoljivo rešiti. V legalnem pogledu stoji sklenjena unija

Otrokom solnca in zraka!

K POZIVU PROTITUBERKULOZNE LIGE. — DNEVI POSVEČENI POČITNIŠKIM KOLONIJAM. — MARIBORSKA PRIZADEVANJA. — KOLONIJE NA POHORJU IN KOZJAKU MOGOČE? — SKRB ZA OTROKE NAD VSE!

Pravkar objavlja osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani časopisni poziv o protituberkuloznih dnevih od 1.—6. maja, ki naj bodo posvečeni deci, potrebni solnca in zraka. Vsa kulturna, humanitarna, prosvetna in zdravstvena društva bodo prirejala dneve za zbiranje sredstev za organiziranje počitniških kolonij ob morju, v planinah, v čistem gorskem zraku. Ako bo privatna inicijativa pridno na delu, bodo nedvomno prispele na pomoč tudi druge javne ustanove: občine in država.

Poziv protituberkulozne lige pomeni važno akcijo za našo mladino. Geslo »Dajmo otrokom solnca in zraka!« je sicer pretekla leta že izdatno spodbujalo naše mesto, ki je organizaciji počitniških kolonij posvečalo mnogo svojih sil, kljub temu so prošnje za ferijalno kolonijo vsako leto daleč presegale prosta mesta in mnogo prepotrebni je moralo ostati doma. V Počitniškem domu pri Sv. Martinu na Pohorju je v lanskem sezoni letovalo 300 otrok iz Maribora, 45 iz ostalih krajev banovine, 37 iz Varaždina in 10 iz Trsta. Poleg tega sta letovali 2 koloniji po 50 oseb ob morju, vsaka po 4 tedne.

»Društvo za zdravstveno zaščito otrok« v Mariboru je z izdatnimi podporami že do sedaj izvršilo ogromno delo: lasten počitniški dom z obširnimi gospodarstvom je plod neumornega truda, ki ga je kronala Nj. Vel. kraljica s svojim pokroviteljstvom. Že s tem je tej važni ustanovi zasiguran lep razvoj in napredek.

Za morsko kolonijo deluje Podmladek Rdečega križa, ki se zanima za nakup zemljišča ob morju. Prav tako sijajna misel za našo mariborsko mladino!

Radi velikega števila potrebnih se bosta obe ustanovi morali v bodoče omejiti le na mariborsko mladino, kar je v veliki meri bilo potrebno že v pretekli sezoni.

S tem dejstvom se bodo morali sprijazniti ostali kraji bližnje in dalnje okolice,

čeprav bi mariborske ustanove prav radi priskočile na pomoč, če bi le bilo več prostora in sredstev.

Znano je, da je mladina v mariborskih predmestnih občinah Krčevina, Studenci, Pobrežje, Tezno radi težkih socialnih razmer še prav posebno potrebna solnca in zraka, vendar je žal v preteklih letih v manjši meri prišla v poštev za letovanja. Letno 2—3 otroci so se pridružili mariborskim. Po možnosti so prispevali tudi podmladki in krajevni odbori Rdečega križa. Vse to je bila kljub dobri volji le kapljica v morje.

Izvedo, da se je tudi v teh predmestnih občinah pokrenila samostojna akcija, ki hoče spraviti v smislu protituberkuloznega apela čim več otrok na solnce in planinski zrak. Našli so pameten izhod iz zagate.

Nekatere šole na južnem pobočju Pohorja (Tinje, Planica) so dale za počitnice brezplačno na razpolago svoje šolske prostore ferijalnim kolonijam. Tudi na obmejnem Kozjaku (Sv. Duh na Ostrem vrhu) nudi šola brezplačno streho ferijalnim kolonijam. S tem je omogočeno, da okoliške ustanove in društva organizirajo lastne kolonije za slabotno deco širom našega Pohorja in Kozjaka in to pod zelo ugodnimi pogoji. Dosedanje kalkulacije kažejo, da stroški za izdatno hrano ne bodo presegali 15 Din za osebo. Tako bodo mogla društva poslati večje število potrebnih otrok na 1 mesečno letovanje.

Ta dejstva naj dajo pobudo privatni inicijativi tam, kjer sedaj deca še ni imela prilike za izdatna letovanja. Nedvomno bo s konkretnimi načrti apel protituberkulozne lige uspel z večjim zadovoljstvom, nego z meglenimi naklepi.

Tako bosta mesto in dežela lahko mnogo storila za svojo slabotno deco.

Vsem pa naj ob priliki organiziranja dnevov za počitniške kolonije velja klic: Skrb za otroke nad vse!

Mariborski in dnevni drobiž

Iz mestne policije.

G. policijski nadsvetnik in dosedanjí upravnik tukajšnje mestne policije gosp. Vekoslav Keršovan je prejel dekret, s katerim je razrešen od službovanja v Mariboru, kjer bo predal posle krog 20. tm. Vodstvo mestne policije prevzame g. svetnik Gustav Puž, dočim je g. nadkomisar Ivo Zetkovič iz Zagreba pridružen kot policijski upravni uradnik. —

Razstavo svojih slik

priredi v nedeljo, 19. t. m. g. Ante Trstenjak, akad. slikar v Mariboru. Razstavil bo svoje slike (narodne noše in pokrajine) iz Srbske Lužice. Razstava bo odprta do 1. maja in sicer v dvorani Kazine. — Protektorat je prevzel mestni načelnik g. dr. Juvan. Otvoritev bo v nedeljo, ob 11. dopoldne. —

Osebnost vest.

Za mestnega živinozdravnika v Ptujju je bil imenovan in je že nastopil svoje mesto g. Aleš Lešnik, dosedanjí živinozdravnik v Ormožu.

Smrt vlega narodnjaka.

V nedeljo je umrl v ljubljanski bolnici ugledni narodni obmejni delavec iz Guštanja g. Fran Kotnik, železniški inšpektor v p., v starosti 71 let. Živi mu 8 otrok, vsi vrli narodni delavci. Pokojnik sam je bil po prevratu nekaj časa gerent občine Guštanj, zlasti pa se je udeleževal tudi pri Rdečem križu, pri posojilnici itd. Pogreb bo v Guštanju v četrtek ob 16. Blag mu spomin! —

Himen.

Poročila sta se dne 13. aprila 1931. g. Engelbert Stopar, geometer in gčna Olga Zgonik. Bilo srečno! —

Proslava Finžgarjeve šestdesetletnice v Studencih.

Dramatični odsek studenškega Sokola proslavi v soboto 28. tm. Finžgarjev jubilej z uprizoritvijo njegovega »Divjega lovca« in s primernim govorom o njegovih zaslugah v naši literaturi. Pri igri sodelujejo prvovrstne moči sokolskega dramatičnega odseka, ki so že ponovno pokazale svojo izvežbanost tudi na odru. Zato upravičeno pričakujemo, da bode uprizoritev dobro podana in tudi dobro obiskana. —

Ljubljanski skavti in skavtinje na obisku v Mariboru.

V soboto je dospelo v Maribor 30 ljubljanskih skavtov in skavtinj, ki so prišli obiskat svoje mariborske brate in sestre. Izpred kolodvora so krenili v državno realko, kjer imajo mariborski skavti svoj stan; tu so odložili svojo prtljago. Nato so se porazdelili med domačine, ki so jih gostoljubno sprejeli ter jim nudili tudi prenočišče. — Popoldne so se zbrali pred realko ter odšli ob veliki udeležbi mariborskih skavtov na Mariborski otok, da si ogledajo naše kopališče. Zelo jim je ugajala senčnata pot ob Dravi ter so splošno hvalili našo pokrajino. V nedeljo je bilo zbirališče pred glavnim kolodvorom, kjer so čakali na celjske skavte. Prispela je žal samo petorica, ker so bili ostali večinoma zadržani. Nato so skupno krenili čez brv in skozi Studence v limbuški gozd, kjer so se ves dan na skavtski način zabavali. Igrali so razne gozdne igre, volleyball in podobno. Prehitro je minul kratko odmerjeni čas in treba je bilo misliti na povratek. Kmalu so bili polnoštevilno na kolodvoru. Slovo je bilo težko. Upamo, da so odnesli prijetne spomine iz našega mesta ter jim kličemo: na svidenje!

Novi sneg na Pohorju!

Dočim v dolini željno čakamo na prvi prihod pomladi, se nam zoblaci nebo in — novi sneg je tu. V dolini še popki prvih pomladnih dreves ne prodirajo, že napol zeleno Pohorje pa se je čez noč pobelilo... Smo pač v aprilu, mesecu vremenskih mih! —

Smrtna kosa.

Umrli sta včeraj: v Studencih, v Ciril Metodovi ulici 3, žena ključ. mojstra Marija Marolt, stara 75 let, v Mariboru, v Frankopanovi ul. 59 pa Ivan Hesk, orožniški narednik v p. in zasebni uradnik, star 68 let. —

Konj je udaril

pri Sv. Kungoti 60letnega posestnika Tomaža Ostermana ter mu nalomil desno roko. Ponesrečenca so domači prepeljali v mariborsko bolnico. —

KINO

== Grajski: ==

Danes zadnjičkrat:

NJENO VELIČANSTVO LJUBAV.
Od srede dalje govoreči in zvočni ve-
lefilm:
AFRIKA GOVORI...

== Union: ==

Od danes dalje:

100% govoreči in zvočni film v nem-
škem jeziku
ANA CHRISTIE
Greta GARBO, Hans JUNKERMANN.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih
ob 17., 19., 21. uri: ob nedeljah in
praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure
na blagajni, XXVI

APOLLO KINO:

V soboto in nedeljo:

ŽELEZNA MASKA
Douglas Fairbanks

Aretacija nevarnega tihotapca.

Danes ponoči je orožništvo v Studencih aretiralo že dolgo zasledovanega in zelo nasilnega tihotapca Franca Glaserja, hišnega posestnika v Krekovi ulici v Studencih. Glaser se je že od decembra meseca spretno skrival, vendar ga orožniki nikakor niso pustili z vidika. Danes ponoči, med eno in drugo uro, pa je prišel po večmesečni odsotnosti zopet nepričakovano domov. Prišel je takoj pretepati svojo ženo, kateri je zadal na glavi in po ostalem delu telesa več poškodb, tako da je vsa oblita s krvjo iskala pomoči pri strankah, stanujočih v hiši. Med tem so za dogodek zvedeli že orožniki, ki so Glaserja takoj aretirali in ga v jutranjih urah izročili finančni kontroli v Mariboru, kjer se bo zagovarjal radi tihotapstva, nato pa bo izročen še sodišču radi telesnih poškodb in nevarnih groženj proti svoji ženi. —

Karambol.

Včeraj krog poldneva je hlapec Vinarske in sadijarske šole Brezner vozil dvovprežnim vozom od Kamnice po Koroški cesti proti mestu. Ko je zavil s Koroške ceste na pot med hišo št. 114 in 116, je v hipu privozil za njim z veliko brzino šofer osebnega avtomobila 2575 Ernest Cizerl in se z vso silo zaletel v zadnji del voza. Zdrobil je desno kolo in ročico in napravil krog 200 Din škode. Na avtomobilu pa so pokvarjeni blatobrani in šosija ter je škode krog štiri do pettisoč Din. Vozača valita krivdo drug na drugega, očitvidci pa pravijo, da sta oba kriva, Brezner, ker je vključ avtomobilistovim znakom zavozil preko ceste, šofer pa, ker je prenašlo vozil in ni mogel več pravočasno ustaviti vozila.

Akademija.

Omladina Narodne Odbrane v Mariboru, ki je začela šele pred kratkim delovati, priredi dne 18. aprila (sobota) v vseh prostorih Narodnega doma akademijo z zanimivim sporedom. Nad prireditvijo je prevzel pokroviteljstvo Sreski odsek NO v Mariboru. Ker bo to krstna prireditev tega odseka, in je čisti dobiček namenjen Jugoslovanski Matci v Mariboru, smo gotovi, da bomo na akademiji videli vse mariborsko narodno občinstvo. —

Srečke za V. razred državne razredne loterije

so prispele. Igralce opozarjamo, da jih pravočasno zamenjajo, ker se prične žrebanje že 24. aprila in traja do 20. maja. — Uprava »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova c. 13. —

Mestni odbor Jadranske Straže je uvedel uradne ure v društvenih prostorih v Grajski ulici vsak četrtek od 17. do 18. ure. —

V kavarni »Astoriji«

ob torkih, sredo in četrtek bran spored pojačenega umetniškega koncerta. —

Opozarjamo na današnji oglaševanje L. Uhler o zalogi dalmatinskih vin. —

Sreda — Četrtek

Velika kavarna

kabaretna predstava Varietetni večer

Mariborsko gledališče

Torek, 14. aprila ob 20. uri »Leseni konji«, ab. C. Premijera.

Sreda, 15. aprila ob 20. uri »Baletni večer« »Grunt - Žukovski«. Kuponi.

Četrtek, 16. aprila »Leseni konji« ab. A. Kuponi.

Petek, 17. aprila. Zaprto.

Sobota, 18. aprila ob 20. uri »Koncert tria Brandl«. Dramske cene.

Ptujsko gledališče.

Petek, 17. aprila ob 20. uri »Leseni konji«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Prvaka beograjskega baleta v mariborskem gledališču. V sredo, 15. t. m. bosta priredila prvaka beograjskega baletnega ansambla g. Ksenija Grunt in g. Anatol Žukovski baletni večer plastičnih in karakternih plesov. Plesalca sta pravkar absolvirala par baletnih večerov v Parizu ter se listi izredno pohvalno izražajo o njuni umetniški kvaliteti. Iz Pariza je ga Grunt prinesla s seboj nekaj krasnih kostumov, ki so iz najznamenitejših atelejev. Med sporedom, ki je zelo pester in zanimiv, bo odsviral nekaj koncertnih komadov pianist D. Konradi. Operne cene. Veljajo kuponi. Abonentje imajo pravico do kuponskih cen, če si nabavijo vstopnice pri dnevnih blagajni.

Koncert tria ge Brandlove bo v gledališču v soboto, 18. t. m. Za mariborski koncert si je izbral zelo zanimiv spored, ki obsega Schuberta, Beethovna, Čajkovskega in Kolaritscha (solo točka ge Brandlove). Vsekakor se obeta Mariborčanom koncert redke umetniške kvalitete. Veljajo dramske cene, ki so dovolj nizke, da lahko vsakdo poseti gledališče. — Prihodnja otroška premijera bo v kratkem. Uprizorila se bo v režiji Hinka Tomašiča pravljica znanega hrvatskega pisatelja Stjepana Širole »Začarana žaba«, ki jo je opremil z originalno glasbo avtorjev sin dr. Božidar Širola. Opremljena bo s plesnimi in pevskimi točkami,

kar bo mladini gotovo ugajalo. Pripravljena se v drami Grumova nad vse zanimiva noviteta »Dogodek v mestu Gogi« v režiji J. Koviča, v opereti pa Szirmajeva vesela opereta »Kavalir Miška«.

Ruska dobrodelna loterija.

Z odlokom kmetijskega ministrstva je bilo ujedinenim ruskim oficirskim udruženjem v naši državi dovoljeno, da prirede veliko dobrodelno loterijo v prid svojim vojnim sirotam, vdovam, težkim bolnikom in njihovim družinam. Nj. Vel. kralj je poklonil za to loterijo dragocen dar. Vsaka srečka velja 10 Din. Je skupno 1.705 dobitkov v vrednosti 350.000 Din z dvakratnim žrebanjem. Prvo žrebanje bo 15. junija, drugo pa 15. decembra. Rezultati žrebanj bodo objavljani 22. junija in 22. decembra v beograjski »Politiki«. Vsak državljani, ki kupi vsaj eno srečko, te loterije, izpolni s tem svojo sveto dolžnost napram onim, ki so s svojo krvjo pripomogli do naše osvoboditve in našli sedaj bratsko zatočišče na ozemlju zavezniške in bratske kraljevine Jugoslavije. Pojasnila daje pisarna ruske loterije v Beogradu, Obiličev Venac št. 36. —

Svinjski sejem v Mariboru.

Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeklanih 329, prodanih pa je bilo 163 svinj. Cene: 5—6 tednov stari prašiči 90—100 Din, 7—9 tednov 120—150, 3—4 mesece 280—350, 5—7 mesecev 400—450, 8—10 mesecev 500—650, 1 leto 1.000—1.500, 1 kg žive teže 8—9, 1 kg mrtve teže 11—12 Din. —

Za veliko javno dobrodelno tombolo, ki jo priredi Podmladek Rdečega križa v nedeljo, dne 26. t. m. ob 14. uri na Trgu Svobode, vlada že danes silno zanimanje. Senzacija je prvi tombolski dobiček: kompletna spalnica in kompletna kuhinja! Oglejte si glavne dobitke pri tvrdki »Weka« na Aleksandrovi cesti, ki bodo še ta teden izstavljeni. Tablice samo 2 Din. —

Nekaj svetovne turistične statistike

OGROMNI DOHODKI KANADE, FRANCIJE IN MNOGIH DRUGIH DRŽAV IZ TUJSKEGA PROMETA.

Največje število svetovnih potnikov daje danes Amerika, ki ima najmočnejšo valuto. V Washingtonu je bila pred kratkim obelodanjena statistika o ameriških turistih. Iz nje je razvidno, da so pustili Američani povprečno skozi 10 let v tujini letno okrog 40 milijard in 880 milijonov dolarjev. Največ denarja puste Amerikanci v Kanadi, katero je posetilo v preteklem letu 16.350.000 potnikov, ki so potrošili tam okrog 5 milijard francoskih frankov. Na drugem mestu je Francija, v kateri je ostalo 4 in pol milijarde frankov. Njej sledi Angleška s 1040 milijoni fr., Italija z 797 milijoni fr., Nemčija s 510 milijoni fr. in šele za njo pridejo Švica, Belgija, Irska, Poljska, Češkoslovaška, Jugoslavija in dr. Zanimivo je, da pustijo Amerikanci v Litvi 4 milijone frankov.

Za Kanado je očitno najbolj posejana Francija, v kateri puste tujci letno okrog 10 milijard frankov. V poslednjem času je doseglo število inozemskih potnikov 2.000.000. Izpolnile so se besede bivšega ministra trgovine Bokanowskega, da je promet v Franciji največja narodna industrija, s katero se bo ojačila valuta in stabiliziral frank. In zares je pripisati današnjo moč franka in stalen dotok zlata v francosko narodno banko izrednemu razvoju tujkega prometa, ki ga je omogočila vzorna in dovršena organizacija turizma, za katero izda država sama letno 30 milijonov frankov.

Prvo mesto med tujimi potniki v Nemčiji zavzemajo Američani s 15,7%. Za njimi so Avstrijci z 10%, Angleži s 7,3%, Čehi in Švicarji s 5,8%. Tujci puste v Nemčiji okrog 165.000.000 RM (približno 2 milijardi in 200 milijonov dinarjev). K temu številu je treba prišteti še 80 milijonov mark, ki jih dobijo od potnikov železnice in parobrodne družbe, torej skupno 240 milijonov mark (3 milijarde in 250 milijonov dinarjev).

Izdatki Nemcev, ki potujejo v tujino, so pa preračunani na 270 milijonov mark (okrog 3 milijarde 650.000 dinarjev), t. j. za 30 milijonov mark več nego dobi letno Nemčija od tujkega prometa. Znano je, da potujejo po svetu za Američani in Angleži največ Nemci. Tisoči in tisoči Holandijci, ki so z Nemčijo v ozkih prijateljskih odnosih, posebej v poletni sezoni Nemčijo, kjer obiskujejo najrajši Ren, Heidelberg, Harz in mesta z znamenitimi umetniškimi spomeniki in zbirkami.

V l. 1929. je obiskalo Italijo okrog 1.200.000 potnikov, ki so pustili v njej okrog 270 milijonov lir (okrog 800 milijonov dinarjev).

Dohodki, ki jih ima Avstrija od turizma, so se v poslednjih letih znatno zvišali, tako da je uvedla država davek na dohodke iz turističnega prometa. Tako se je zvišalo število inozemskih potnikov od 1.253.165 v l. 1926 na 1.849.468 v l. 1928, t. j. za 30%. Istočasno so se zvišali tudi dohodki od 214 milijonov šilingov v l. 1926. na 270 milijonov šilingov (okrog 2 milijardi 160 milijonov dinarjev) v l. 1928. Iz tega je razvidno, kakšno korist ima mala Avstrija od tujkega prometa.

V zadnjih dveh letih je splošno opažati, da se število tujih potnikov v velikih mestih stalno manjša ali pa zastaja. Val turistov se obrača na obale morja in v gorske kraje. Edino izjemo v tem tvori Dunaj, kjer se dotok tujcev stalno veča. V l. 1930. je imel Dunaj do 1. dec. skupno 653.576 tujcev napram 629.853 v l. 1929., t. j. 23.723 več ali blizu 8%.

Značilno je, da prihaja ta porast od turistov iz onih držav, ki imajo zdravo in močno valuto in, ki jih ne tišči gospodarska kriza. Tako je na pr. Američanov 37.976 (porast 23%), Angležev 15.001 (porast 19%), Italijanov 11.866 napram 10.093 v l. 1929, Poljakov 32.288 s porastom 15%; gotovo pa je ostalo število posetnikov enako pri Nemcih (99.237—99.677), pri Čehoslovakih (94.104—92.463) in pri Jugoslovanih (20.920—19.153), nekoliko manjše število pa je opažati pri Rumunih in Madžarih.

Berlin je imel v prvih 6 mesecih leta 1930. tujih turistov 761.849 napram 788.891 v istem času l. 1929., t. j. 26.942 manj. Budimpešta izkazuje slično nazadovanje: v l. 1928. je imela 269.601 tujca, v l. 1929. pa skupno le 250.055.

Mesto Praga dosega isto število posetnikov kakor Dunaj, pa je med njima razlika v tem, da je imela Praga v letu 1929. od 605.067 posetnikov samo 114.802 ali 19% inozemskih turistov, dočim ima Dunaj od skupnega števila 629.853 potnikov 422.373 inozemskih turistov ali 67%.

Zagreb ima sorazmerno s številom prebivalcev precejšnje število posetnikov, saj je znašalo to v l. 1930. celih 200.000 tujcev, t. j. okrog 50.000 inozemskih turistov in 150.000 naših državljanov. Dohodki Zagreba iz tujkega prometa so znašali v l. 1930. okrog 60 milijonov 340 tisoč dinarjev.

Iz te statistike je razvidno, kolikšne dobičke prinaša tujski promet, ki je zelo važna in hvaležna gospodarska panoga. Treba jo je tudi pri nas čim bolj gojiti.

Romantični beg čilskih revolucijonarjev

Pred kratkim se je posrečilo pobegniti skupini čilskih revolucijonarjev, katere je vlada v Santiagu deportirala na otok Vstajenja. Sedaj javljajo, da se je v Aucklandu na Novi Zelandiji izkrcalo pet beguncev, in sicer: general Henrik Bravo, polkovnik Grobe, Ljudevit Sala, Karel Fientes in Peter Ulgade. Ti so lani v septembru poskusili dvigniti vstajo v Concepcionu proti vladi generala Ibaneza, a so bili po neuspehi revoluciji prijeti in deportirani na otok Vstajenja. Sedaj so od tam pobegnili. To je bil najpredznejši beg v poslednjih desetletjih s tega otoka. Otok Vstajenja je v Tihem oceanu, 3500 kilometrov zahodno od čilске obale. Najbližji mu je na zapadu otok Pitcairn, ki je od njega oddaljen 1200 kilometrov. Na otoku Vstajenja prebivajo polinezijski divjaki, med katerimi je mnogo gobavcev. Otok sam je pust, gol, brez živali, brez gozdov in rastlin in brez dobre hrane. Pristop na otok je mogoč samo v enem pristanišču, a še tam je prepovedan ladjam dostop brez dovoljenja. Sploh pa redkokdaj pride tja kakšna ladja, ker je otok zoprn in je na njem daljše prebivanje nemogoče. Ko so bili obsojenci prepeljavani v ta pekel, niso niti malo oklevali in

so poskusili riskanten beg z otoka. Delali so noč in dan, popravili so neko staro ladjo, preskrbeli se s hrano in se neke noči odpeljali. Niso pluli v smeri k najbližji zemlji, ker jim sicer beg sigurno ne bi uspel, ampak v smeri, v kateri redno plovejo parniki, ki prihajajo iz Panamskega kanala v Auckland ali Sidney ter pristajajo na otoku Pitcairn. Deset dni so begunci begali po oceanu, dokler jih ni odkril nek parnik, 300 kilometrov od otoka Vstajenja. Kapetanu ladje so dejali, da so brodolomci, in ta jih je sprejel na ladjo. Šele ko so se izkrcali v Aucklandu, so povedali, da so begunci z otoka Vstajenja.

Nove prometne zveze med Bačko, Sremom in Banatom

Ministrstvo za javna dela je odobrilo zidanje novih mostov čez Donavo in Tiso, ki bi vezali Bačko Palanko in Ilok ter Stari in Novi Bečej. Za most na Tisi je odobren kredit 80 milijonov dinarjev, za most na Donavi pa je dobila banska uprava koncesijo, da se zbira iz mostnine investiranja vsota. Izven tega se lahko za oba mosta naročijo na račun reparacij iz Nemčije železne konstrukcije. Po tem sistemu je zgrajenih že več manjših mostov in veliki donavski most pri Novem Sadu. Za most preko Tise so

že napravljeni podrobni načrti, a za donavski most bo napravil načrt tehniški odsek banske uprave. Zgradbe bodo poverjene domačim podjetjem. S predeli bodo začeli že to jesen. S temi mostovi se bo omogočil promet med južno Bačko in Sremom ter srednjo Bačko in Banatom, ki je bil dosedaj čisto, posebno po zimi, nemogoč.

Najmanjši slovanski narod - Livijci

Ves svet je obkoljen s težkočami in krizami, skozi katere se prebija človečanstvo že 12 let. Zato ni nič čudnega, če je le malokdo zvedel za junaško borbo najmanjšega slovanskega naroda na svetu, ki se bori za svojo samostanost. Prvi so o tej borbi začeli pisati švedski in veliki londonski časopisi. So to Livijci, ki živijo v Litvaniji, ki je bila osnovana po svetovni vojni. Livijci so zelo malo, kvečjemu 6000, a so zelo odporni in ne puste svojega jezika in narodnosti. Njihov jezik je slovanskega izvora in se zelo razlikuje od jezika Litvancev. Livijci nečejo govoriti litvanski in zahtevajo vse pravice, ki jih imajo druge narodne manjšine.

Livijci živijo v Domesnesu, severnem delu republike Litvanije. Ni znano, kdaj so se tam naselili. Za njih se je tudi zelo malo vedelo v času carske Rusije. Živeli so svoje posebno narodno življenje. Carska Rusija se ni mnogo brigala za njih, ker je imela važnejše probleme in težja vprašanja.

Litvanci nečejo priznati Livijcem pravic, ki so jih prejeli sami za sebe glasno zahtevali. Hočejo jih »nacionalizirati«, to se pravi: litvonizirati. Silijo jih, da govorijo litvanski, da služijo v njihovi vojski, sploh vodijo »nacionalno« politiko proti Livijcem. A Livijci se branijo, čeravno jih je malo, sistematski n organizirano. Livijci uporabljajo sedaj novo taktiko. Priznavajo svojega kralja Ulrika, ki je potomec prvih kraljev Livijcev. Kralj Ulrik Kaphberg ne priznava zakonov in predpisov Litve in sicer v imenu naroda, ki mu je poslušen in veren. Ne plačuje davkov in sploh odbija vsako poslušnost zakonom Litve, dokler se ne razreši narodno vprašanje Livijcev. Ker pa Litvanci vseeno nočejo priznati Livijcem narodnih pravic, se bodo Livijci obrnili na Društvo narodov za zaščito.

Kralj Ulrik je oženjen in ima 2 sinova. Po zakonu nasledstva bi ga moral naslediti njegov starejši sin. To pa je izključeno, ker je popustil grozljani litvanski oblasti in odslužil dveletni vojaški rok. Zato je proglašen za naslednika njegov dvajsetletni mlajši brat Janis, zelo močan in lepo razvit mladenič. Pred par dnevi je bil obsojen, ker ni hotel k vojakom, na 2 leti ječe. Ko je dobil poziv, da se javi k vojakom, se sploh ni odzval. Polcija, ki je prišla po njega, ga je morala s silo prenesti iz hiše v avto in ga odpeljati v ječo. Ko je bil pripeljan pred vojaško sodišče, ni spregovoril niti besedice. Mesto njega je govoril njegov odvetnik, ki je zahteval, da izprašujejo Janisa v njegovem — livijskem — jeziku. Rekel je, da k vojakom ne gre zato, ker ne priznava niti ustave niti zakonov Litvanije, dokler se ne reši položaj livijskega naroda. Bil je seveda obsojen in radi tega je postal junak med svojim narodom. Ta proces pa je tudi vzbudil zanimanje evropske javnosti za mali, a žilavi narod Livijcev.

Maščevanje odpuščenega železničarja

RIM, 13. aprila. Tu se je odigral včeraj krvav prizor. Radi telesne nesposobnosti odpuščen železničar Pittoni iz Rietija je pri načelniku osebne oddelke železniške direkcije v Rimu, inž. Flori, odločno protestiral proti temu in ga nato z več strelj usmrtil. Morilec je pri zaslišanju izjavil, da mu je bilo dobro znano, da je njegov odpust iz službe predvsem delo inž. Flore.

Novo zvezno državo v Avstraliji želijo ustanoviti prebivalci severnega dela Novega južnega Walesa. Nedavno se je zbralo v Maitlandu 150 delegatov iz tega ozemlja in so se vsi izrekli za odcepitev tega dela in zato, da se iz njega napravi nova zvezna država »New England«.

Sport

Zagreb:Ljubljana 5:0 (3:0).

V Beogradu se je včeraj nadaljevala proslava BLP z dvema tekmarima in sicer med zagrebško in ljubljansko reprezentanco ter med reprezentancama Beograda in Budimpešte. Po včerajšnjem častnem izidu za slovensko reprezentanco je vsa naša sportna javnost pričakovala, da bo naša reprezentanca tudi to pot častno zastopana barva LNP. Toda doživela je hud poraz in to popolnoma zasluženo. Podsavetni kapetan je bil vsled nediscipliniranosti nekaterih prisiljen, da je moral večkrat menjati igrače. Poleg tega je imela Ljubljana zelo nesrečen dan in je glavni vzrok poraza pomanjkanje kondicije igralcev.

Budimpešta:Beograd 3:3 (2:0).

Ta tekma je pokazala zelo lepo in dovršeno igro obeh moštev in odgovarja rezultat znanju obeh nasprotnikov.

Lep uspeh Slovenke Lampretove na Dunaju.

Plavačica Lampretova je v nedeljo startala na mednarodnem plavalnem mitingu WAC ter dosegla v prostem plavanju na 100 m prav lep uspeh. Prvo mesto je zasedla Wagnerjeva (WAC) v času 1:18,8, drugo mesto pa Lampretova (Ilirija) z 1:21, tretje Pražanka Svithova z 1:22.

Pomladanska dirka kolesarskega društva »Poštela«.

Agilno kolesarsko društvo »Poštela« je izvedlo v nedeljo svojo prvo letošnjo dirko. Startalo je v Spodnjem Radvanju pri gostilni Hoste 11 dirkačev v dveh skupinah in sicer trije seniorji in 8 juniorjev. Seniorji so imeli težavno progo do Slov. Bistrice in nazaj 43 km, juniorji pa do Gornje Polskave in nazaj 34 km. Proga je bila jako težka, ker je bila posuta z gramozom. Prvi so prišli na cilj juniorji in sicer Rotner Alojz v času 1:31,9. Mandl Ivan 1:31,95, Ružič Vilko 1:32,0, Motalen Alojz 1:42,2. V kratkem presledku je prišel na cilj prvi senior Faninger Bruno 1:24,52, Pliberšek Joško 1:38,48, Lešnik Alojz 1:43,12. Po dirki se je vršila svečana razdelitev daril in ljudska veselica v gostilni Hoste, ki je trajala dolgo v noč. Oba prva dirkača sta dobila poleg ličnih častnih kolajn še drugo spominsko darilo in sicer Faninger krasno napestno uro, Rotner pa društveno kapo. Ostali dirkači so prejeli častne kolajne.

Tekmovanje za prvenstvo Dravske banovine v rokoborbi

se bo vršilo v soboto in nedeljo dne 19. in 20. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma. Prireditelj je SK Železničar.

MOLNP službeno.

V nedeljo dne 19. t. m. se vršijo sledeče tekme: ob 10. dopoldne na igrišču SK Železničarja ISSK Maribor mladina:SK Železničar mladina; ob 14.30 na igrišču SK Rapida prvenstvena tekma SK Železničar rezerva:SK Rapid rezerva in ob 16. SK Rapid I: SK Železničar I. Službojoči odborniki dopoldne g. Marusig, popoldne g. Vidovič, Tajnik.

Državno prvenstvo v tenisu.

Jugoslovanski teniški savez je tudi letos razpisal prvenstvo moštev v tenisu. Tekmovanja se udeležijo tudi naši igralci, ki nastopijo že 10. maja. V prvem kolu se srečata Maribor in Rapid ter Slov. teniški klub in Sportni klub v Ptuj. Oba zmagovalca se sestanejo 17. maja v Mariboru. Tretje kolo se absolvirava v Čakovcu proti zmagovalcu iz tekme Čakovec—Zlata, nakar se bo v Ljubljani vršilo odločilno tekmo za prvenstvo Dravske banovine. Prvak iz tega boja pride klnčno v finalno tekmo z cone A. Kot vodja tekme je bil od saveza zopet določen g. Radovan Šepc ter kot namestnik g. dr. Blanke, dočim vodita gg. Muhič in Nedog tekmo v Ptuj.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Juniorji se opozarjajo, da se vršijo redni treninji vsako sredo in petek ob 16. uri pod vodstvom g. Kirbiša. Ker se naš član g. Bergant ne namerava več aktivno udeleževati v nogometnem odseku, se mu tem potom zahvaljujemo za njegovo udeleževanje v našem odseku. Načelstvo nogometne sekcije.

M. Zevacovi

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

12

Blizu njega se je pojavila moška postava.

»Priatelj,« je rekel Ragastan, »jaz moram noter. Za kožo vam gre, vam vsem.«

»Ali ste z dvora?« je dejal Ragastanu. »Le pojdite!«

Bil je eden izmed Trikotovih stražnikov.

»O kakšnem dvoru govori?« se je vprašal Ragastan začuden.

In preskočil je barikado, ki je zapirala ulico.

Ne vprašujoč še dalje, kaj pomeni ta nenavadna lahkota, s katero je prišel v deželo rokovnjačev, in še posebno ob tem času, ko so morali biti opreznější nego kdaj poprej, je nadaljeval Ragastan svojo pot.

In nekaj silnega ga je pretreslo, ko je zagledal na koncu uličice širok trg, ki so ga razsvetljevali ognji.

Nekaj trenutkov pozneje je bil bil v Dvoru Čudežev.

Ustavil se je najprej, da je videl ali more dalje, ter si ogledal čudni prizor, ki se je razvijal okoli njega.

Gorelo je kakih šest ognjev v odmerjenih razdaljah, s težkimi plameni, zavijajočimi se v dim. Od časa do časa je potegnil veter, in razgnal oblake dima; plameni so obkolili hiše, ki so stale ob širnem štirikotniku z rdečimi plameni, tako, da so se zdele kakor prevlečene s krvavo skorjo, okna pa so bila podobna lokavim očem, ki so zrla na tolpo.

Okrog vsakega ognja je vrvela množica čudnih ljudi.

Lesene mize so stale naokoli. Okrog teh miz so sedeli možje temnih obrazov in ženske utrujenih lic, pelli s hrupavimi glasovi in praznili svoje kositerne kozarce, ki so jih vlačuge vedno iznova polnile z vinom.

Drugi so ždli na mrkih tleh ter brusili meče in ostrili bodala.

Nekateri so basali arkebuz.

Ragastan in Spadakapa sta prišla v sredo teh skupin, a zdele se je, da se nihče ne meni za njiju.

Če sta prišla tja, sta se morala že izkazati stražam — tako si je mislil vsak, kdor ju je videl.

Saj je bilo znano, da se Trikot ni bil vajen šaliti s parolo.

Nekega dne je bil dal Trikot obesiti rokovnjača, ki je spustil v Dvor Čudežev zlomišljenika, to je tujca, ki ni bil član velike bratovščine beračev in tatov.

Rokovnjači so bili torej brez skrbi.

Z željno pozornostjo je motril Ragastan te čudne skupine, ki so tvorile v luči kurišč sila fantastično sliko.

Izkušal je spoznati med temi temnimi obrazi in divjimi lici odkrite, smejoče in drzne poteze mladega moža, ki ga je bil otel iz mrtvašnice na Monfokonu.

Toda — ali se mu bo ga posrečilo spoznati, če ga tudi zagleda?

Srce je utripalo vitezu, ko je iskal z očmi med množico.

Sredi trga je privabila njegovo pozornost številnejša in zanimivejša skupina. Tu niso pili, in tudi prepevali niso. Pač pa se je zdelo, da skupina, ki jo je tvorilo par sto ljudi, posluša pazno nekoga, ki je govoril.

Vsi ti poslušalci so bili dobro oboroženi možje.

Večina njih je imela oklepe.

Tvorili so takorekoč pravo armado Dvora Čudežev.

Ragastan se je približal, prerinil se skozi goste vrste in dospel na enega izmed prvih prostorov.

Sredi skupine se je dvigal na precej velikem prazenem prostoru nekakšen oder, zložen iz desk, položenih na prazne sode.

Na tem odru je bil stol, na stolu pa je sedel mož, ki je govoril dovolj glasno, da ga je morala slišati vsa množica, ki je stala okoli.

Ragastan ga je spoznal takoj.

Možu je bilo ime Trikot.

Bil je še vedno v svojih beraških cunjah, toda njegov obraz je bil zapustil izraz nizke skromnosti in boječe plahosti, ki ga je nosil kot krinko, kadar je bil pri velikem profosu.

Njegove poteze so zdaj izražale besno energijo in potuhnjeno zlobo, ki mu je dala skoraj neopredeljiv značaj.

»Da ponovim še enkrat,« je rekel Trikot, končaje svoj govor, ki ga je bil pričel pred par minutami. »Napadli nas bodo; ne bodo si upali! Saj imamo privilegije, spoštovane že več stoletij; in še več imamo; mi imamo moč! Zato pravim, da se nam ni bati ničesar. Toda, kakor je nemogoče, da bi bil izgubil veliki profos vso pamet in bi kanil naskočiti Dvor Čudežev s silo, tako vedite tudi vi, da je vsako opasno izzivanje neumestno. Predlagam torej, da se nemudoma podero barikade, ki jih mora smatrati veliki profos za neumestno zasmehovanje, in da sleherni odloži orožje ter leže mirno spat. Takšno je moje mnenje.«

Odobrilno mrmranje se je razneslo med vrstami rokovnjačev, podobno mrmranju tolpe volkov, to je, zaslišalo se je renčanje, ki bi si ga bil razlagal slab poznavalec te družbe kot izraz gneva in ne naklonjenosti.

Zdajci pa je navdajal ves ta hrup glas, ki je zvenel mlado in močno:

»Bratje,« je zaklical glas, »dobri Trikot se vara.

Kolnem se vam, da bomo napadeni, še predno se nadejamo. Predlagam, da okrepimo barikade!«

Ragastana je prešinil globok stresljaj.

Poznal je ta glas!

Dvignil se je na prste in zagledal mladega moža, ki je stal ob znožju odra, naslonjen na svoj rapir, in govoril.

Bil je Manfred.

Vitezovo srce je začelo burno utripati.

Ne, saj ni bilo mogoče! Ta svobodni in odkriti in smeli obraz ni mogel biti obraz razbojnika, kakor ga je bil naslikal Trikot pri Monklarju.

Elegantnost njegovega gibanja, finost njegovega usmeva, dobrot, ki se je izražala v potezi njegovih ust, ter moška neustrašenost njegovega pogleda je kričele nasprotovale beračevemu poročilu — poročilu rokovnjača, ki je izdal svoje brate in postal vohun velikega profosa.

Neodoljiv izbruh simpatij je premagal Ragastana, da je planil v prazni prostor in obstal pred Manfredom.

Ta dogodek je povzročil, da je zavladovalo v krogu izprva osuplo molčanje.

Manfred, videč oboroženca, ki sta skočila proti njemu, je namršil obrvi in hotel že krikniti: »Izdaja!«

Tako pa mu je šepnil vitez naglo:

»Spomnite se monfokonske mrtvašnice!«

»Vitez De Ragastan!« je vzkliknil Manfred v burni radosti. »Vendar vas vidim spet enkrat, dragi gospod,

in se lahko zahvalim svojemu rešitelju!«

To rekši je iztegnil obe roki proti Ragastanu, ki ju je stisnil s silo nepopisnega genotja.

Tisoč misli se je gnetlo po vitezovi glavi.

Tisoč besed je sililo hkratu na dan.

Hotel mu je govoriti o Beatrici, o Žileti, o njem samem, o Italiji, in mu zastaviti nebroj vprašanj, ki so ga kar pekle v dnu srca.

Toda predvsem je bilo treba rešiti položaj.

Ragastan je odrinil svoja osebna čustva in simpatije.

»Gospod,« je dejal, »zamenite nemudoma vse svoje straže.«

»Zakaj to?«

»Če so pustili mene skozi, ne da bi me količkaj ovirali, pustite druge tudi.«

»Prav imate. Izdani smo!«

Rekel je par besed Lantneju, ki je odhitel še tisti mah.

Vse to pa je izzvalo med rokovnjači živo radovednost. Izprva pripravljeni, da planejo nad tujca, so se naposled pomirili, videč, kako prijateljska ga pozdravlja Manfred.

Trikot, ki je sedel sredi odra, ni mogel videti vi-teza.

Sicer pa se ni tudi nič kaj zmenil za razburjenje, ki se je pojavilo med rokovnjači.

In dočim sta menjala Ragastan in Manfred par radostnih besed, je kralj argotski nadaljeval svoj govor, hoteč prepričati rokovnjače.

»Ne varam se jaz, marveč naš brat Manfred,« je dejal. »Z gotovostjo vem, da nima veliki profos zoper nas nobenih zlih namenov...«

»Potem ti je rekel to on sam!« je kriknil Manfred z mogočnim glasom.

Obenem je skočil na oder in stopil tik Trikota.

»Ti psuješ kralja argotskega?« je dejal. »Sodili te bomo na mestu!«

Ledeno molčanje se je razprostrlo nad množico rokovnjačev.

Tisti, ki so popivali pri ognjih in so videli, da se godi nekaj nenavadnega v posvetovanju, so stopili bliže; kakor bi trenil, se je zgnetlo okrog odra nad dvatisoč rokovnjačev in vlačug.

»Tebe bodo sodili!« je odgovoril Manfred. »Bratje, jaz obdolžujem Trikota izdajstva. Tožim ga, da se je prodal velikemu profosu. Tožim ga, da je zmenjen z onimi, ki kanijo naše uničenje...«

»To je laž!« je zarjval Trikot.

»Na sodbo! Na sodbo!« je zavrelo med množico.

»Dokaže naj!«

»Ako je Manfred lagal, smrt mu!«

V par trenutkih se je bilo izpremenilo vse lice pri-zora, ki smo ga pravkar omenili.

Rokovnjaška pravica je poslovala naglo.

Pri njih ni bilo preiskovalnih sodnikov, niti pravih sodišč. Toda najzadnji med siromaki je lahko ob-tožil največjega kolovodjo, ki se je moral zagovarjati na licu mesta pred zborom rokovnjačev.

Ta zbor, ki ga je tvorilo ducat rokovnjačev, izbra-nih med najbolj spoštovanih, je sodil brez priziva, in njegove sodbe so se izvrševale natančno in brez naj-manjšega odloka.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Nedaleč od odra, ki je služil Trikotu za prestol — čuden prestol, ki so ga bili napravili v svoji kruti po-smehljivosti enakega odrom krvavih sodišč — nedaleč od trga prestola so se dvigala vešala.

Hišo z lepim vrtom,
njivo in gospodarskim poslopijem pro-dam. Naslov v upravi lista. 1058

Razprodaja dalmatinskega vina
po Din 8.— liter na Koroški cesti 48, gostilna Dergas, (Dalmatinska klet). 1051

Velika izbira
najnovejših damskih klobukov, po so-lidnih cenah, kakor tudi hitro preobli-kovanje starih klobukov priporoča sa-lon »Štefanija«, Kopališka ul. 2. 1052

Hišo z vrtom
soba, kuhinja, klet in svinjak z vsemi pritliklinami oddam v najem s 1. ma-jem. Najemnina mesečno Din 1.500. — Studenci pri Mariboru. Pekerska c. 52. Poizve se pri g. A. Fajdiga, Maribor, Pobreška c. 13. 1054

Boljša družina
sprejme izurjeno služkinjo v vseh hiš-nih delih. Plača 300 Din. Starost 22 do 30 let. Naslov v upravi »Večernika«. 1056

Vrtnice,
10 nizkih v krasnih barvah samo Din 60.— dobite v vrtnariji Ivana Jemeca, Prešernova ulica. 898

Presadite vaše cvetlice!
Presadite spomladi vaše cvetlice. Kompostno zemljo dobite v vrtnariji Ivana Jemeca, Prešernova ulica. 897

Opozorjamo g. Fr. Lešnika, mesarja,
da se zglaši do 19. t. m. v zadevi lo-kala v Novi vasi, Bolfenkova c. 6, pri Mariboru. 1062

Prodajalco,
zmožno pisarniških poslov sprejem. Naslov v upravi »Večernika«. 1053

Oddam sobo s hrano,
Sodna ul. 30 I. 1055

Kompletno mehko spalnico,
pobarvano, prodam za Din 2.500.— in omaro za obleko Din 600.—. Mizarstvo na dvorišču, Miklošičeva ul. 6. 1054

Gospoda
takoji sprejem kot sostanovalec na hrano in stanovanje. Tattenbachova ul. 20. pritličje levo. 1054

Prodaja in popravila ur,
zlatnine in optičnih pred-metov po solidnih cenah s pismeno garancijo pri Mu-lavcu, Kralja Petra trg. 845

sastopniki se sprejmejo

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Večlo množino

makulaturnega papirja

prodamo

Uprava „Jutra“ in „Večernika“

Maribor, Aleksandrova cesta 13

Spominjajte se CMD!

TVRDKA LUDVIK UHLER

DELIKATESNA TRGOVINA MARIBOR, GLAVNI TRG 14

naznanja vsemu cenjenemu občinstvu, da ima stalno na zalogi

PRVOVRSTNA DALMATINSKA VINA IZ VINO-GRADOV OKOLICE ŠIBENIKA

Omenjena trdka prodaja od danes naprej vina po reklamnih cenah in sicer po 10 Din liter O prvovrstni kakovosti vina naj se blagovolijo cenj. odjemate pripricati. Preprodajalcem popusti!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: uredstavnik Izdajatelj in urednik: FRAN BROZOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.